

KERESD | VEDD | SZERESD A NYÍREGYHÁZIT!

Made in
NYÍREGYHÁZA

SZÉCHENYI 2020

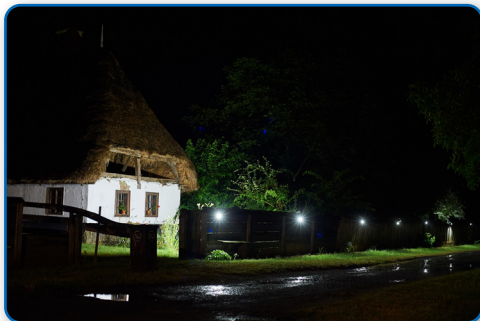

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Köszöntő

Nyíregyháza jelentős mezőgazdasági múlttal és hagyományokkal rendelkező régió központjaként igen fontos funkciót lát el a megyei értékek megőrzésében, átadásában és a 21. századi újraértelmezésében. Ezen értékek között kiemelt szerepet töltenek be a helyi termékek, amelyek a tradíciók fennmaradását biztosítják, emellett erősítik a helyi közösség összetartozását és növelik a város turisztikai vonzerójét, s mindezt a környezettudatos szemlélet jegyében.

A város 18-19. századi rövid gazdasági története

Nyíregyháza a 18. században újjátelepült, bokortanyákkal övezett mezővárossá fejlődött, ütemes fejlődésen esett át, amely azóta is töretlenül tart. Az 1848-as forradalom és szabadságharc idején Nyíregyháza a magyar honvédsereg – élelmezési, elszállásolási, gyógyítási, hadkiegészítési és szállítási központ egyik jelentős bázisát képezte, mivel innen történt a katonák étellel és ruhával való ellátása. Nyíregyháza erre méltán volt alkalmas, hiszen mennyiségű termőterület található körülötte. Abban az időben elengedhetetlen volt a földterületek megművelése, a saját maguk által megtermelt élelmiszerből származott a helyi lakosság és az itt élők ellátása is.

Az 1850-es években honosodott meg a város határában a dohánytermesztés, mely később az a nagy mennyiségben termelt ipari növény volt, ami igen szép hasznot hajtott a városnak. Szőlőfölddel is rendelkeztek a lakosok, a bortermésből pedig a város tulajdonában lévő korcsmákban és vendégfogadóknak értékesítettek. A réteket szénakaszálással hasznosították, melyet téli takarmányozásra használtak fel. Meghonosodott a burgonya termelése, bár igazi jelentőségre csak a vasúti közlekedés kiépítése, az ipari szeszfőzés kibontakozása után emelkedett.

Nyíregyháza kézműipara már ebben az időszakban elég rangos volt. 123 kézművest írtak ekkor össze 23 iparágban, és ez a szám fokozatosan növekedett. A legnagyobb számban csizmadiák voltak, majd szabó, szűcs, tímár, kovács, asztalos, lakatos, süvegkészítő, kerékgyártó, teknővájó, vályúkészítő, kaskötő, cserépkészítő, kosárfonó, kádár, szítás, molnár, mészáros, salétromfőző, kelmepestő, kőműves, szappankészítő, gombkötő, szíjgyártó, varga, pék, selyemszövő, gyertyaöntő, fésűs, pintér és könyvkötő. Ők voltak az akkori helyi termelők, kézművesek, hagyományos helyi termékkészítők, valamint szolgáltatók.

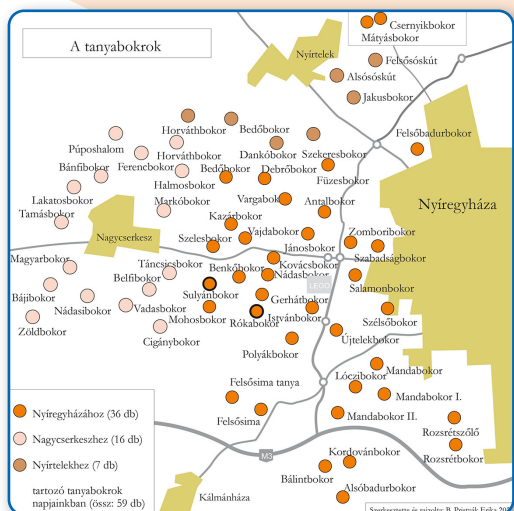
Bácskainé Dr. Pristyák Erika:

A gazdálkodás kialakulása és változásai a bokortanyákon

Az elmúlt évtizedekben az urbanizáció elérte a városszéli tanyákat, építkezések és a gazdálkodási tevékenység változatossága jelent meg a bokortanyákon is. A tírják hagyományok újraéledéséhez nagyban hozzájárult a betelepítés 250. évfordulója alkalmából 2003-ban lezajlott rendezvénysorozat és kutatások. Azonban a tanyák társadalmi-gazdasági revitalizációjának alapja más, a bekövetkezett gazdasági változások és az infrastrukturális fejlesztések, lehetővé tették az újraéledést.

A 18. század közepére a hosszú török hódoltság és a Rákóczi-szabadságharc következtében elnéptelenedett ez a térség is. A tanyák az 1753-54. évi betelepítés után keletkeztek. Az Alföld egyéb területeihez hasonlóan Nyíregyháza földesurái újratelepítették a határt. A település nyugati felének a birtokosa, gróf Károlyi Ferenc – aki Nagykárolyban élt, elfoglalt főispán és lovassági vezér volt – nem szándékozott majorságot létrehozni a homokos, vizenyős réteken, hanem telepeket hívott ide. Nem határú, de elnéptelenedett terület volt ez is, 600 lelkes, de 29.000 holdas falu. Békés vármegyebeli uradalmából tót ajkú, evangélikus vallású, lakosokat telepített Nyíregyházára, később a Felvidékről is érkeztek letelepedők.

A betelepülők használatba vették a teljes művelhető területet, a határhasználat sajátos formái alakultak

így ki. Nem mérnökök jelölték ki a tanyák helyét, hanem a természetes felszíni adottságokat kihasználva, lehetőleg itatóhelyek körül, spontán megtelepedés útján jöttek létre az ideiglenes szállások. Ezek lettek a későbbi tanyák, így alakult ki a „tanyaköze”, ahol a gazdák ideiglenes hajlékot, szállást, istállót építettek, tartozéktelepülésként működtek. A legősibb településű, vagy legjobb elterjedt család adta a nevet a szálláscsoportnak, melyet csak az 1820-as évektől neveztek hivatalosan is tanyabokroknak, ahogyan addig a nép emlegette. A 19. század közepe előtt a birtokos számára csak ideiglenes szállások voltak, ahol a nyári munkák idején tartózkodtak, tél idején csak az állattartással foglalkozók éltek itt. Eleinte kaptak földesúri kedvezményeket, de rákényszerültek az adók előteremtésére, jövedelmező gazdálkodásra. A földesuraktól bérelt pusztákon való állattartásról fokozatosan tértek át földművelésre, eleinte földközösségekben művelték a

határt. A telepesek átvették az alföldi határhasználati gyakorlatot, a gazdálkodási módokat, háromnyomásos, ugaroltató gazdálkodást.

A tanyákon kint élő lakosság takarékos, megfontolt, szorgalmas gazdálkodást folytatott. Nem akarták elveszíteni földjeiket, rétejeiket és járandóságait, ez a piacra termelést ösztönözte, összetartotta a tanyai népességet. Nyíregyháza mezővárosi (1786) szerepkörének erősödéséhez hozzájárultak, amit a gazdálkodás, vásárok, a nagy piacok és a kézműipar fejlődése teremtett meg, így már négy országos szintű vásárt tarthattak évente. A lakosság jelentős anyagi áldozatok árán megváltotta magát a földesúri szolgáltatásoktól, 1803-tól a Dessewffy-féle jobbágyszabadítás, majd 1824-ben a Károlyi-féle örökvláság megtörtént, nagy számban költöztek ki a tanyákra, ami így a szabad parasztpolgárok magántulajdona lett. Gazdálkodásukkal, kereskedelmükkel hozzájárultak, hogy a város magát Szabad és Privilegizált Nyír-Egyháza Közönségének nevezhesse (1837). A '48-as forradalom és szabadságharc idején a honvéd zászlóalj és lovasszázad ellátását is biztosították.

Az első betelepítéstől számított egy évszázad elteltével erősödtek meg annyira a bokortanyák, hogy tanyai iskolák megnyitását kérte a lakosság, így 1865-től fokozatosan 12 evangélikus tanyai iskola jött létre, az iskolaépületek egy része most is megtalálható. Az építkezések számának növekedése a bokortanyás formát rögzítette. Az 1910-ben végrehajtott népszámlálás idején 50 tanyabokorban 8519 lélek élt. A lakosság nagy része kiköltözött a tanyákra, feladta a városi házat. Az I. világháború idején Nyíregyháza, mint

katonaváros is szerepelt (1891-re épült meg a modern Huszár-laktanya), így a katonaság ellátását is tanyai gazdálkodás biztosította. A két világháború között 2-3000 katona és ehhez tartozóan mintegy 1500 ló állomásozott itt.

Később a tanyai lakosok is rákényszerültek az államilag irányított csehszlovák-magyar lakosságcserére (a Lévai járásban, mintegy 1000 fő). További változások szintén felülről irányítottan jelentkeztek: az 1950-es évektől a településpolitika hatására összevonták a tanyákat. A közigazgatási átrendezés után 3 község alakult ki: 1952-ben hozták létre a Károlyi család Cserkesz nevű pusztája helyén Nagycserkeszt, a határában fekvő 18 tanyabokor egyesítésével. Hét bokortanyát az egykori uradalmi major Királytelekhez csatoltak Nyírtelek névvel és megalakult Kálmanháza.

Az 1960-70-80-as években elsősorban az infrastruktúra fejlesztésének lemaradása következtében elköltözések jellemezték a tanyákat, a hetvenes évektől a kockaházakat megtaláljuk a tanyákon is, engedélyezték az építésüket. A városközpont fejlődése, főútvonalak menti tanyák belterületté nyilvánítása nagy vonzerőt jelentett. Gyakorivá vált a kettős gazdálkodás: már a városban laktak, dolgoztak az emberek, de még megtartották a tanyasi házat és földet, ahol kiegészítő gazdálkodást folytattak: zöldség- és gyümölcsstermelést (például nagyarányú almatermesztést, továbbra is jelentős dohány- és burgonyatermelés), mely jól jövedelmezett a munkahely mellett, megoldott volt a felvásárlás. A tanyákon kint élő népesség így lassan előregedett, az épületek karbantartásáról változó mértékben gondoskodtak.

A város történelmi múltja sajátos településszerkezetet eredményezett. A kialakult régi és újabb városrészek napjainkra egybeépültek, a bokortanyák a város különlegességét adják: a tanyák egyedi települési képpel rendelkeznek: csoportosan, hálózatosan helyezkednek el.

A rendszerváltás óta Nyíregyháza célja a város és városkörnyék fejlesztése, az egyes területek sajátosságainak, hagyományos települési-táji jellegzetességeinek megőrzésével. A szabályozási tervekben meghatározásra kerültek a külterületi lakott helyek fejlesztési kategóriái, az ezekre vonatkozó építési előírások, Róka- és Sulyánbokort védett településszerkezetű bokortanyává nyilvánították. Az elkövetkező 2030-as tervezési időszakban is a prioritások között is szerepel a tanyák sajátos szerepének megfelelő differenciált fejlesztése. A tanyák élete a hagyományos, állattenyésztéssel és földműveléssel összefüggő eredeti rendtől eltávolodott. Napjainkra megváltozott az életmód, nincs jelentős különbség a városi és tanyai élet között. A főútvonalak közelében elhelyezkedő tanyák kertvárosias településsé alakulnak, a városba járnak iskolába a gyerekek, a lakosok „bent” dolgoznak. A legtöbb tanya részben vagy egészében megőrizte gazdasági szerepét, az életképes tanyákon már kevés helyen találunk elhagyott portákat. Pozitív hatás a szállás- és vendéglátóhelyek működésére, lovas lehetőségek, lovaskocsis és kerékpáros kirándulások szervezése egyre gyakoribban történik.

A bokortanyák szervesen hozzátartoznak Nyíregyházához. A hagyomány ereje mellett az egyéni vagy családi gazdálkodás modernebb formái, a vállalkozások, szolgáltatások köre és a természetközeli lakhatási lehetőség fenntartó erő. A tanyák funkciója részben megváltozott, a kint élők életmódja nagy eltéréseket mutat. Az infrastrukturális fejlesztés döntő jelentőségű a lakosság megtartása szempontjából. A tanyafejlesztési projektekkel és a fiatal gazdáknak biztosított lehetőségekkel is élnek a gazdálkodók. A szántóföldi és kertgazdálkodás, zöldség- és gyümölcsstermelés, méhészkedés, állattartás mellett egyéb kézműves és háztáji termékekkel, vállalkozásokkal is foglalkoznak. Civil és egyházi közösségek erősítik az összetartozást. A természetes élőhelyek megléte, vizes laposok is hozzátartoznak ehhez a világhoz, napjainkban rekreációs területeként is szolgálnak. Mindez biztosíthatja, hogy a fiatalok se távolodjanak el a tanyákról, hisz az elmúlt évszázadok a bokortanyák életképességét bizonyítják. A helyi termékekre szüksége van a városnak, a nagy és a helyi piacokon jelentős mennyiségű helyi termék kerül eladásra napjainkban is. A lakosság önfenntartó gyakorlata is szükséges a további fejlődéshez, a helyi termékek vásárlására is alapozott gazdálkodás ennek meghatározó része.

A nyíregyházi Piac története

Az 1800-as évek közepén, a mai Benczúr-Bessenyei terek környékén volt kialakítva a piactér. A színház 1894-es megnyitása után az árusoknak el kellett innen vándorolniuk. A város Főtere mindig a település központja volt. Ide jöttek hosszú évtizedeken át adni-venni portékájukat az emberek, hiszen ennél alkalmasabb helyet nem is találhattak a piacnak. Erre utalnak a tér korábbi elnevezései: Belső piac, Fő-piac, Beltér, Főtér, Piac-tér, majd később Városház térként lett ismert. A teret az 1906. december 21-én megtartott képviselőtestületi közgyűlésen nevezték el Kossuth Lajos térnek¹. Bethlen Gyula álmolta és öntötte bronzba Kossuth Lajos alakját, melyet 1912. szeptember 29-én avatták fel. A szobor alkotóját 34 pályázó közül választotta ki a Nyíregyházi Pályabírószág. A városban 7 piacot különböztettek meg²: „belső, élet, barom, sertés, széna, fa és nád” piac volt megtalálható. Az „életpiac”³ helye a ma is meglévő Búza tér, amelyiknek régebbi elnevezése Búzapiac volt. A Búza téren⁴ volt az élelmiszer piac, a Széna téren pedig a takarmány árusítása történt. Az 1960-as évektől folyt a Búza téren a kereskedés, majd 1978-ban döntött úgy a Városi Tanács, hogy a lakosság jobb ellátásának érdekében szükség van egy fedett piac megvalósítására. 1982. április 02-án vehette birtokba az új Piacsarnokot a nagyközönség. A 2014. évben történt felújítás után még korszerűbbé vált, és mint közösségi színtér ma is töretlen népszerűségnek örvend.

A Városház-tér, 1904. – igazi vásári hangulattal

Az egykori Piac-tér. Még áll az új, Samassa Római Katolikus templom felépítése miatt lebontott régi római katolikus templom, amely előtt jól láthatók a piacozók sátrai, 1905.

Piac a Korona Szálloda (1895.) és az új, Samassa Római Katolikus templom közötti téren, 1905.

Piac tér, már lebontották a régi római katolikus templomot, hatalmas vásár a templom előtti téren, 1905.

1., Az erről szóló képviselő-testületi jegyzőkönyv az alábbi leltári számon található meg: MNL SZSZBML V. B. 72. Közgyűlési jkv. 1906. 32. r. sz. 32. cs. Kgy. 376. ad. K 18424/1906.) A tér a Kossuth-szobor felállításá előtt 6 évvel kapta Kossuth Lajos nevét. A szoborra a város és a megye is 10 évig minden évben félretett egy meghatározott összeget, hogy a térre felállítsák Kossuth szobrát.

2., <https://www.emekjelek.hu/index.php/11-buza-ter>

3., A magyar ember a búzát találoán életnek nevezte.

4., Ezt erősítette meg egy 1911. évi helyi rendelet is, amely a Búza téren elsősorban gabonaművek árusítását engedélyezte, de kipakolták portékájukat a gyapjúáru-sok, valamint a zöldséget, burgonyát és káposztát árusítók is.

A régi római katolikus templom lebontása után (1905.) a Városháza előtt tágassá vált téren működött a piac, igazi vásári hangulattal, 1908.

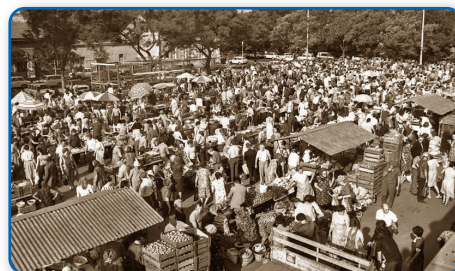
Piac-tér a Takarékpénztári Palota (1912.), a Korona Szálloda és az új Római Katolikus templom között, 1916.

Piac a Hősök terén a Megyeháza előtt, 1936.

Kádár és hordó árus a Búza téri piacon, háttérben a Nyíri Fészek vendéglő 1965.

Búza téri piac 1979.

A Búza téri Piacsarnok átadása, 1982. április 2.

A Búza téri Piacsarnok a '70-as évek végén

A Búza téri Piac napjainkban, a 2014-es felújítás és korszerűsítés után, élhetőbbé vált az a hely, amely egykor az „élet” piaca volt. A Búza tér ma is a város nagy piactere.

Volt egyszer egy nyíregyházi piac...

Nem sokan emlékeznek már arra Nyíregyházán, hogy valamikor a Kossuth tér piaci árusoktól és portékákra alkudozó vevőktől volt hangos. A nyüzsgő piac a város fejlődésével több lépcsőben költözött át a mai Búza térre.

Valamikor a tér elnevezése – Belső Piac, Főpiac, Beltér - is arra utalt, hogy itt volt az ún. belső piac. Itt kínálták termékeiket a gyümölcs- és zöldségárusok, a tejet, vaját, tojást a kofák, csirkét is itt lehetett vásárolni, de a piac peremén a mézeskalácsosok, csizmadiaák, ócskavasárusok, faedényesek, kosár- és virágárusok is helyet kaptak.

1904-re felépült a mai Magyarok Nagyasszonya-társszékesegyház – az új római katolikus templom –, s kicsit később megkezdték annak a régi katolikus templomnak az elbontását, melyet körbevett a piac. A belváros szépítésére létrejött terv értelmében a teret parkosítani kezdték, a teret immár Kossuth térre keresztelték. Ebben az időben a tér szélén, a Korona Szálló járdáján körbe, illetve a mai könyvtár és az új templom között egy rövid ideig még működött a napi piac, majd ez is fokozatosan kiszorult a város központi részéből.

A régi, nyüzsgő belvárosi piaci életet idézi fel a Nyíregyházi Turisztikai Nonprofit Kft. megbízásából készített VR film, mely megtekinthető az iroda által szervezett városnézések alkalmával. A 3 perces film az 1900-as évek elejére röpít vissza, a szemüveg felvételével az akkori piaci forgatagban találjuk magunkat. Az árusok és piaci standok között kitérünk a „Papok padja”, ahol a városi papok diskurálnak, a Városháza előtt gördült be a kisonvat, s egy pillanatra feltűnik jellegzetes alakjával a század elejének kisonvátú rikkancsa, Andriska is.

Információ:

Nyíregyházi Turisztikai Nonprofit Kft.
4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 1. Tel: 42/310-735
www.nyiregyhaza.info.hu

Helyi emberek, helyi termékek, helyi értékek Szemléletformálás a helyi termékekkel

A Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum projekt helyi termék- és szolgáltatásfejlesztési program keretében fontos célul tűztük ki a szemléletformálást. Több alkalommal egy-egy akció keretében saját termékeikből ingyenes kóstolót és termékbemutatót tartottak a nyíregyházi és környékbeli kistermelők, kézművesek és szolgáltatók. A rendezvény célja az (volt), hogy minél szélesebb körben megismertessük a nyíregyházi és környékbeli lakosokkal a helyi termékeket és szolgáltatásokat, valamint népszerűsítsük az egészséges táplálkozást. A helyi termék bemutatók, kóstolók alkalmával egyben lehetőség is nyílik megismerni a gazdákat, beszélgetni velük, pl., hogy mire is érdemes figyelni a mindennapjainkban ahhoz, hogy egészségesebben és környezettudatosabban éljünk. Igyekezünk minden olyan lehetőséget megragadni egy-egy rendezvény keretén belül, hogy minél szélesebb körben megismertessük a lakossággal a helyi termékeket és szolgáltatásokat, valamint népszerűsítsük is azokat.

A helyi gazdaságot a helyi kereskedők leginkább helyi termékek forgalmazásával tudják támogatni. A lakosság pedig úgy, hogy mindennapi bevásárlását a helyi kisebb üzletekben, családi vállalkozásoknál, lehetőség szerint helyi termékeket vásárolva intézi. Ez mindenképpen szemléletváltást igényel mind a vállalkozóktól, és a lakoságtól egyaránt.

Helyi terméket vásárolni: életmód
Helyi termelőket támogatni: kötelesség!
Ha helyben készült terméket veszel, azzal mindenki jobban jár... a termelő, Te és az ország is.

Egy-egy jó ügyért pedig sokan, sokra vagyunk képesek.

Helyi termékek határon innen...

A „Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum” című, TOP-6.8.2-15-NY1-2016-00001 azonosítószámú projekt keretében megvalósuló helyi termék- és szolgáltatásfejlesztési tevékenység keretében számos rendezvényen és helyszínen mutatkoznak be a „Made in Nyíregyháza” helyi termékek. A program eredményeként már számos kedvező irányú változás indult el a városban. Célunk, hogy minél több nyíregyházi lakos tányérjára kerüljön helyi eredetű élelmiszer és az ide érkező turisták is megismerjék és megszeressék városunk és térségünk ízeit.

30. Jubileumi Farmer-Expo Szakkiallítás; Debrecen - 2021. augusztus 17-20.

Nyíregyházi Adventi Forgatag 2021. Kossuth tér

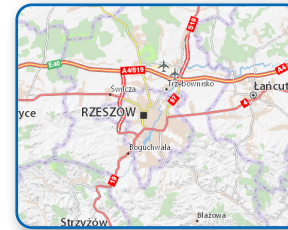

Sóstó Piac 2021., 2022.

Büszkék vagyunk arra, hogy a kiváló minőségű helyi termékek számtalan válfaja megtalálható a városban. A Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum projekt keretében megvalósuló helyi termék- és szolgáltatásfejlesztési tevékenység eredményeként már számos kedvező irányú változás indult el a városban. Célunk, hogy minél több nyíregyházi lakos tányérjára kerüljön helyi eredetű élelmiszer és az ide érkező turisták is megismerjék és megszeressék városunk és térségünk ízeit.

... és túl; A helyi termékek és a testvérvárosi kapcsolatok

Nyíregyháza szoros és élő kapcsolatot ápol számos testvérvárosával, amely lehetővé teszi egymás kultúrájának, szokásainak megismerését, a személyes és a gazdasági kapcsolatok elmélyítését. A városunkba érkező külföldi delegációk – az átélt közös élmények mellett – helyi termékekből összeállított ajándécsomaggal térhetnek vissza hazájukba, ami szintén kiváló bemutatkozási lehetőség a térség helyi termelői számára. A testvérvárosi kapcsolatok ma már partnervárosi kapcsolatokkal is kiegészülnek, melyek keretében számos cseriprogramot és tartalmas rendezvényt szerveznek, ahol alkalmak nyílnak a helyi termékek népszerűsítésére és értékesítésére is.

Rzeszów
Lengyelország

Satu Mare (Szatmárnémeti)
Románia

Prešov (Eperjes)
Szlovákia

2021.12.11.-12.12.
ECO Gala
TIBOR
Családi Szőlőbirtok

2022.04.08.-04.23.
Húsvéti Vásár
Cudy Future Kft.
NaturCleaning

2022.06.09.-06.11.
Háromszéki Vásár
PoórTéka, PACO Magtár,
Kertész Gábor

Helyi termékek fontossága

A helyi termékek a magyar áruk között is egy speciális árukört jelentenek. A helyi termékről általánosságban elmondható, hogy helyben készül, nem minősülnek tömegcikkeknek, helyi sajátos jegyekkel rendelkező különlegesség(ek). A helyi termékek, mint speciális és egyedi kínálati tényezők, a környezettudatos fogyasztók számára fontosak, és keresettek. A helyi termékekkel megőrizzük helyi és nemzeti értékeinket, valamint identitásunkat, amely megmaradásunk záloga lehet, ebben az örökké és gyorsan változó világban.

Divatos dolog lett a helyi termék vásárlása, fogyasztása. A helyi termékek megvásárlása mellett számos egymással szorosan összefüggő indok szól. Főleg az agrártermelésben előállított áruk esetében fontos szempont,

hogy a kistermelők által termelt élelmiszerek a természetés módszerénél fogva egészségesebbek, kevesebb káros vegyszermaradvány található bennük, beltartalmi értékeik is kedvezőbbek, mint a nagyüzemi természetés során előállítottaké. Magyarország természeti adottságai, a növénytermesztés és az állattenyésztés kistermelői szinten is figyelemreméltó hagyományai szintén hozzájárulnak ahhoz, hogy a multinacionális cégek által forgalmazott termékeknel sokkal jobb minőségű áruhoz jussanak a fogyasztók. A helyi termékek megvásárlásával támogatjuk a hazai termelőket, hozzájárulunk ahhoz, hogy a termelés hagyományai fennmaradjanak és segítsük a magyar mezőgazdaság újbóli fejlődését.

A helyi termékek ösztönözhetik a helyi autentikus termékek, hagyományos technológiák, kultúrák megmaradását, a tradíciók továbbélését. Ezen értékek védelmével, – adott esetben márkává fejlesztésükkel – erősíthetik a helyi identitást, társadalmi-gazdasági és civil közösségek, kooperációk létrejöttét. A helyi termékek, értékek megőrzése, értékesítése a turisztikai vonzerő, kínálat szerves részévé válhat, ezáltal ösztönözheti a turizmus növekedését is.

A kistermelők és családi gazdálkodók a termelés során anyagi okokból, hagyományörzésből és sok esetben a természetes növényvédelmi és tápanyag visszapótlási módszerek hosszútávon is kedvező hatásait figyelembe véve alkalmazzák a természetkímélő módszereket, így közvetlenül hozzájárulnak az egészségesebb, változatosabb mezőgazdasági környezet fenntartásához. Mivel a helyben előállított termékeket kis távolságokra kell csak szállítani, ily módon csökken az áruk szállítása során okozott környezetterhelés is. Összességében tehát, a helyi termékek megvásárlásával és elfogyasztásával nemcsak saját magunk, hanem környezetünk és ez által mások egészségesebb életmódjához is hozzájárulunk.

Napjainkban a legtermészetesebb életmódra törekvők egyre nagyobb érdeklődést mutatnak a helyi termékek iránt. Ezen termékek megvásárlásával nemcsak egészségügyi állapotunk tudjuk megőrizni, hanem egyúttal a helyi gazdaságot is támogatjuk. A nagy hagyományok alapján, kreatív ötletekkel létrejövő kézműves helyi értékek bővítik a vidéki turizmus kínálatát. Az idelátogatók a kézműves termékek megvásárlásával, emlékként hazavisznek egy darabot a vidéki hangulatból.

Cél, hogy a helyben megtermelt és helyben feldolgozott termékeket védjeggyel lássuk el, jelezve ezzel is a garantált magas minőséget és színvonalat. A kiváló minőségű helyi termékeket egyre több helyszínen és rendezvényen vásárolhatják meg nemcsak a helyiek, hanem az idelátogató belföldi és külföldi turisták is.

Az elektronikus kataszterünk nem titkolt célja a helyi kincseinket hivatott bemutatni, továbbá elérhetővé, ízlelhetővé tegyük a helyi értékeket, ezáltal is megteremtve a közvetlen kapcsolatot a helyi termékek előállítói és a fogyasztók között, segítséget nyújtva ebben az éttermek, szálláshelyek, ideérkező turisták és a helyi lakosság számára.

A helyi termékekben egymásra talál a múlt és a jelen, a hagyomány és a kultúra, termelő és fogyasztó. Segíts és tégy Te is, hogy ez így maradjon. Támogasd a helyi termékeket és támogass egy jó ügyet!

Helyi termékek turizmusban betöltött szerepe

Napjainkban egyre több figyelmet kap az egészség, az egészséges életmód, melynek szerves része az egészséges, helyi alapanyagokra épülő étkezés. A tömegtermeléssel szemben álló kisipari, kézműves termékek egyre inkább reneszánszukat élik. A kis szériában készülő portékák különlegesebb, értékállóbb termékként jelennek meg a fogyasztók szemében, így jelentőségük a turisztikai célú fogyasztásban is erősödik.

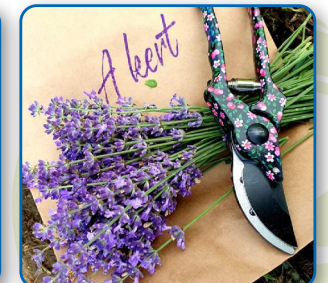
A helyi termékek autentikusan reprezentálhatják a céltérületet, támogatják a fenntartható termelést és fogyasztást, és a turisztikai

élménynek is van egy kézzelfogható eleme. A helyi termékek előállításának, értékesítésének szorgalmazásával, piacra jutásának ösztönzésével gyarapodhat a vidék turisztikai kínálat. A helyi termékek gasztronómiában betöltött szerepe napjaink vendéglátásának egyik aktuális trendje. A turistákat célzó helyi gasztronómia ideális esetben saját és környékbeli termelők alapanyagát használva készíti a tájegység hagyományos ételeit. A fogyasztói igény növekedése ezek iránt hazánkban leginkább a helyi termék fesztiválon, folklór rendezvényeken, vagy valamilyen termékcsoport tematikus programján figyelhető meg.

2016 óta megrendezésre kerülő Sóstói Nyíregyháza és a környék helyi termelőit és termékeiket, kézműveseiket, ipar- és népművészeik által kínált válogatott portékák színes választékát. Ezek a termékek garantáltan minőségi, friss és finom termékek, amelyeknek az íz világa egyedi, csak itt Nyíregyházán, a környéken és a közeli bokortanyákban találhatóak meg. A piac kiváló közösségi tér, egy kis beszélgetésre, a helyi termékek népszerűsítésére, barátokra lehet lenni, illetve egy-egy jól bevált recept-cserére, nem csak a turistáknak.

Piac is erre hivatott, hogy az ide érkező turisták megismerjék

Stelázi - Csomagolásmentes bolt - Vásárlás egyszerűen, tudatosan, csomagolás nélkül

A „Stelázi” Nyíregyháza első csomagolásmentes boltja, mely az Országzászló tér 6. szám alatt található. A „Stelázi” egy olyan vegyesbolt, melynek elsődleges célja, csomagolás nélkül kínálni a termékeit, hogy ezzel csökkentsük a háztartásokban jelentkező csomagolási hulladékot. „Vannak termékeink helyi termelőktől, de nem célunk felvenni a versenyt egy piac kínálatával. Vannak bio termékeink, de nem célunk versenyezni a bioboltok kínálatával. Vannak tisztítószereink és kozmetikumaink, de nem lesz akkora kínálatunk, mint a drogériáknak. Szeretnénk, további alternatívát kínálni azoknak, akik hozzánk hasonlóan, kevesebb műanyag csomagolás használatával szeretnének tenni a környezetünk védelméért. Az egyik legfontosabb tervünk, hogy minél több emberhez eljusson a szemléletünk, a másik cél pedig a folyamatos fejlődés. Folyamatosan bővítjük az árukészletet, de nemcsak az egy termékörön belüli választékot, hanem újabb kategóriákat szeretnénk idehozni. A Stelázi, nemcsak a környezet védelméért tűzte ki céljával, az üzletben megtalálható termékek helyi termelőktől és helyi kézművesektől származnak, így a termékcsoport bővítéssel őket is kívánjuk támogatni.” – mutatta be az üzletet Szilágyi Nerina a Stelázi tulajdonosa és megálmódója.

Miért? Mert úgy gondoljuk, hogy túl sok hulladék keletkezik a háztartásokban és egyszerűbb lenne meg sem termelni ezt a hulladékot. Ez a „Zero Waste”, vagyis nulla hulladék mozgalom, melynek szeretnénk részesei lenni és reméljük ti is! Az biztos, hogy egyik napról a másikra nem tudunk kiiktatni az életünkben minden csomagolóanyagot, egyszer használatos műanyagot, de miért ne próbálnánk meg? A másik törekvésünk, hogy termékeinket a lehető legkisebb távolságról, a lehető legkevesebb köztes szereplővel szerezzük be és kínáljuk, ezzel rövid ellátási láncokat (REL) hozva létre.

Miért jó ez? Ha a termékeknek nem kell sok száz, esetleg több ezer kilométert utazniuk, akkor egyrészt csökken a légszennyezettség, hiszen kisebb távolságot tesz meg a jármű, amely szállítja, másrészt lényegesen kevesebb csomagolóanyagra van szükség. Valamint helyi termékek vásárlásával hozzájárulunk a környezetünkben élő helyi termelők megélhetéséhez, fejlődéséhez és ezzel közvetve a környezetünk fejlődéséhez. Nem utolsó sorban pedig, azért is jó csomagolásmentesen vásárolni, mert így mindenből annyit tudtok venni, amennyire szükségetek van. Nem tűnik egyszerűnek ez a vásárlási mód, de megéri! Minden darab hulladék, amit nem termelünk meg, hozzájárul egy élhetőbb, tisztább környezethez és nagyon hamar szemmel látható eredménye lesz a saját háztartásod hulladéktermelésében is.

Gyere el és tölts egy kis időt nálunk!

Kövess minket a Facebook-on és az Instagramon is!

**Barátságos kiszolgálással
várunk szeretettel!
A Stelázi csapat**

NYÍREGYHÁZI FOGLALKOZTATÁSI PAKTUM

A „Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum” című, TOP-6.8.2-15-NY1-2016-00001 azonosítószámú projekt keretében megvalósuló helyi termék- és szolgáltatásfejlesztési tevékenység során létrehoztunk egy elektronikus katasztert, ami ingyenes promóciós lehetőséget biztosíthat a regisztráltak számára.

**Keressük Nyíregyháza és térségének
jellegzetes helyi termékeit és szolgáltatásait!**

Helyi termelők, bio és nem bio gazdaságok, kézművesek, hagyományos helyi termék-készítők, valamint szolgáltatók/szolgáltatások jelentkezését várjuk! A helyi termelők és szolgáltatók számára online kitölthető adatlap az alábbi QR kód segítségével érhető el, csatlakozási szándékát is itt jelezheti.

Helyi termék- és szolgáltatásfejlesztési koordinátor:

Ligetfalvi-Komizsár Eszter

Tel: +36 20/3922-067

E-mail: helyitermek@nyiregyhaza.hu; komizsar.eszter@nyiregyhaza.hu

Amennyiben a „Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum” című projekt által nyújtott lehetőségekről bővebb információra van szüksége, kérjük, keresse a Paktumiroda munkatársait az alábbi elérhetőségek egyikén:

Paktumiroda vezető:

Zsel Emese

Tel: +36 20 3922-212

E-mail: zsel.emese@nyiregyhaza.hu

Paktumiroda munkatárs:

Zsankó Dorottya Fruzsina

Tel: +36 20 3922-962

E-mail: zsanko.dorottya@nyiregyhaza.hu

Honlap: <http://www.nyiregyhazipaktum.hu>

E-mail: paktumiroda@nyiregyhaza.hu

Made in NYÍREGYHÁZA

Projekt információk:

Készült a „Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum” című,
TOP-6.8.2-15-NY1-2016-00001 azonosítószámú projekt keretében.

Projektgazda:

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata

Cím: 4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 1.

4401 Nyíregyháza, Pf.83.

www.nyiregyhaza.hu

Szerkesztette:

Ligetfalvi-Komiszár Eszter

Szerzők:

Ligetfalvi-Komiszár Eszter

Bácskainé Dr. Pristtyák Erika

Források, hasznos oldalak:

<http://www.nyiregyhazipaktum.hu>

<http://www.nyirvv.hu>

<https://csomagolasmentesen.com>

<https://www.emlekjelek.hu>

<https://nyiregyhaza.info.hu>

<http://www.bokortanya.hu>

<http://www.nye.hu>

<https://mnl.gov.hu>

<https://mnl.gov.hu/szszbml>

<https://nyirvave.hu>

A képek forrása:

Város-Kép Nonprofit Kft. – <http://varoskepft.hu>,

Paktumiroda honlap helyi termék aloldala - <https://helyitermek.nyiregyhazipaktum.hu/>

Stelázi - <https://csomagolasmentesen.com/>

Nyíregyháza régen és most - <https://www.facebook.com/nyir1haza>

A régi Nyíregyháza - <https://www.facebook.com/reginyiregyhaza>

Élet a régi Nyíregyházán - <https://www.facebook.com/groups/399899263381707>

Amiről az utcák mesélnek - <https://emlekjelek.hu/index.php/nyiregyhaza/amiro1-az-utcak-meselnek>

Nyíregyházi Turisztikai Nonprofit Kft. - www.nyiregyhaza.info.hu

Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár Digitális archívuma

Életképek a Piacról, a Néprajzi Múzeum gyűjteményéből

Nyíregyházi Magyarok Nagyszonyja Római Katolikus Egyházközösség <http://magyaroknagyszonyja.dnyem.hu>